Programma Ongedocumenteerden - Voorstel verkenning najaar 2018

Aangepaste versie 10 september 2018

Het nieuwe gemeentebestuur heeft aangegeven de problematiek van ongedocumenteerden in Amsterdam op te pakken en onder andere betere opvang en begeleiding te willen realiseren. Deze opgave leent zich goed voor een programmatische aanpak, met name omdat er nog veel ontwikkeling nodig is en het effect van in te zetten middelen nog onzeker is.

In de aanpak kunnen we drie fasen onderscheiden

1e fase: Acute zaken (zomer/najaar 2018)

- Met name vervangende locatie voor huidige opvang in Havenstraat.
- Team Huisvesting Bijzondere Doelgroepen zoekt locaties en bereidt besluitvorming voor.

2e fase: voorbereidingsfase: (najaar 2018)

- Verkenning uitvoeren naar mogelijkheden en (bestuurlijke) keuzes
- Met doelgroep, partners en verschillende gemeentelijke onderdelen
- Parallel zoektocht naar locaties voortzetten, ook voor nieuwe vormen
- Product is een uitvoeringsplan
- Bestuurlijke besluitvorming december 2018

3e fase: Uitvoering: 2019 en verder

- Gefaseerde invoering van nieuw beleid, oa afhankelijk van locaties
- Zo veel mogelijk Inbedding van maatregelen in structurele inzet vanuit gemeente en partners
- Continue Leren en bijsturen maatregelen & projecten
- Communicatie over de voortgang, met doelgroep, gemeenteraad, partners en publiek

Voorstel verkenningsfase najaar 2018

In brief aan de gemeenteraad van juli 2018 is aangekondigd dat in het najaar een verkenning uitgevoerd zal worden naar de verdere aanpak van het vraagstuk rond ongedocumenteerden. Om dit daadwerkelijk uit te voeren zijn de volgende aspecten van belang:

1. **Partners en doelgroep betrekken bij verkenning**

Het vraagstuk van ongedocumenteerden kent veel betrokken partijen in Amsterdam, zowel professionele als vrijwillige partijen (zie bijlage voor overzicht). Bij deze partijen leven verschillende ideeën over oplossingen (die zij deels ook al hebben verwoord). Dat geldt ook voor de doelgroep zelf.
Voor de uitvoering van welke oplossing dan ook zullen maatschappelijke partners nodig zijn en is draagvlak onder de doelgroep (en hun supporters) cruciaal. Het is dan ook van belang de partners en doelgroep direct te betrekken bij de verkenning.

Voor partners en doelgroep moet duidelijk zijn waar ze in verkenning hun inbreng kunnen hebben en hoe besluitvorming zal verlopen.

Acties:

- Startbijeenkomst op 18 oktober, waarbij wethouder de hoofdlijnen van het nieuwe beleid presenteert. Hiermee worden de belangrijkste randvoorwaarden en afbakeningen gegeven, zodat iedereen met gelijke startpositie begint aan de verdere uitwerking
- Apart bijeenkomst van doelgroep organiseren: wat is een goede manier om hen te vragen naar ideeën/ oplossingen. Daarbij oog hebben voor diversiteit van de groep.

2. Inhoudelijke thema's uitwerken met partners

Voor de uitwerking van verschillende onderdelen van nieuwe beleid worden werkgroepen gestart, met partners die basis uitgangspunten onderschrijven.
Het gaat in ieder geval om:

- Toegang: voor wie en door wie wordt dat bepaald?
- Huisvesting: schaal, spreiding, beheer, kosten
- Begeleiding: doel, methode, wie, verplicht?
- Participatie: inkomen, scholing, taal, toegang stedelijke voorzieningen
- Uitstroom: termijnen, wie bepaalt, wat is perspectief?
- Organisatie: wat is rol gemeente, welke partners, inzet vrijwilligers?
- Amsterdammers: kernboodschap, betrekken buurt, draagvlak

Acties:

- Opdrachten voor werkgroepen formuleren
- Bij startbijeenkomst mogelijkheid om in te tekenen.
- Werkgroepen vinden plaats in november, maximaal 3 sessies.
- Deelname is niet vrijblijvend, commitment nodig.
- Terugkoppeling inplannen

3. Financiële consequenties uitvoering

Budget voor nieuwe beleid is een gegeven . Mogelijk is er extra budget als Amsterdam besluit mee te doen aan de landelijke vreemdelingen voorziening (LVV).

Acties:

- Overzicht van huidige financiën, mogelijk dekkingen uit Rijk en gemeentelijke dekkingsbronnen maken.
- Bestuurlijk besluit: meedoen met LVV en onder welke voorwaarden?
- Consequenties voor huidige subsidie/ inkoop in beeld brengen. Voorbereiden nieuwe uitvraag in 2019.

4. Planning en besluitvorming

Doelstelling is de voorbereidingsfase af te sluiten met BW besluit in december 2018, inclusief informatie voor de gemeenteraad (brief). Doel is een uitvoeringsplan, dat voldoende uitgewerkt is om daadwerkelijk in 2019 met de uitvoering te starten (gefaseerd).

- Kick-off bijeenkomst 18 oktober 18
- Werkgroepen inplannen in 3 rondes, in 3 weken tijd: 1 tm 16 november
- 26 November: concept uitvoeringsplan gereed.
- Bespreken in staf/ staven.
- Presenteren aan partners
- 3 December: aanleveren aan B&W

5. Opdrachtgeverschap en aansturing

Coördinerend wethouder Vluchtelingen Rutger Groot Wassink is bestuurlijk opdrachtgever. Er is 2 wekelijks een aparte staf vluchtelingen en ongedocumenteerden.
Clusterdirecteur[redacted]is tot eind 2018 ambtelijk opdrachtgever. Streven is het dossier na de verkenningsfase zo snel mogelijk te beleggen in de lijn bij OJZ (Zorg), onder opdrachtgeverschap van één van de directeuren Sociaal.

Het programma agendeert stukken bij Stuurgroep Bijzondere Groepen en Vluchtelingen (voorheen kernteam vluchtelingen) en bij BT Bijzondere Groepen en Vluchtelingen.

6. Personele bezetting en begroting voor verkenningsfase

De planning en ambitie van de verkenning vraagt om een team met mix van procesmatige en inhoudelijke expertise. Verder van belang de lijnorganisaties meteen te betrekken bij de verkenning (OJZ, G&O). [redacted](BIA) coördineert hele proces en is eind verantwoordelijk voor resultaat verkenning.[redacted]is de inhoudelijk deskundige op gehele dossier ongedocumenteerden. Het team is per 1 september versterkt met programmasecretaris/ adviseur [redacted] 3 dgn p week). Vanuit OJZ zal senior beleidsadviseur[redacted] deelnemen. Het zoeken van locaties is belegd bij team Huisvesting Bijzondere Doelgroepen van G&O, hun expertise is ook in verkenningsfase nodig. Verder wordt een communicatieadviseur geworven via communicatiebureau

Kosten verkenning:
- Personele kosten €150.000 (extra inzet, capaciteit lijn organisaties niet doorbelast)
- Materiële kosten €20.000 (locaties sessies, communicatiemiddelen)